

Čís. 8745.

Dvorní dekret ze dne 15. července 1796, vyhlášený jako příloha II. dvorního dekretu ze dne 23. října 1801, čís. 542 sb. z. s., podle něhož jest tuzemské soudnictví uznáno pro manželské žaloby, když aspoň jeden z cizozemských manželů se zde usadil anebo zvolil trvalé bydliště, platí dosud.

Otázka, zda rozvodový rozsudek, vydaný v tuzemsku o manželství cizozemců, bude mítí právní účinek v domovském státu manželů, jest bez významu pro otázku příslušnosti tuzemského soudu, u něhož chce jedna ze stran podati žalobu.

(Rozh. ze dne 28. února 1929, Nd I 87/29.)

Nejvyšší soud ustanovil podle § 28 j. n. zemský civilní soud v Praze za tuzemský soud, který bude místně příslušný k provedení řízení a k rozhodnutí o žalobě Marty L-ové, soukromnice v Praze—Král. Vinohrady, proti Rudolfu L-ovi, majoru v. v. ve Vídni, o rozvod manželství od stolu a lože.

Důvody:

Navrhovatelka stala se sňatkem rakouskou státní příslušnicí, ale bydlí v tuzemsku. Sňatek byl uzavřen v tuzemsku (v Karlíně). Manžel žalované jest rakouským státním příslušníkem a bydlí ve Vídni. Manželé neměli v tuzemsku společného bydliště. Podle toho není v tomto případě v tuzemsku soudu místně příslušného k provedení sporu o rozvod, a to ani podle § 76 j. n., ani podle § 100 j. n., v doslovu čl. II. čís. 7 zákona ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n., ani podle jiného zákonného předpisu. Prvním předpokladem pro použití předpisu § 28 j. n., t. j. pro ustanovení soudu místně příslušného, jest otázka, zda pro tu kterou občanskou právní věc jest založeno tuzemské soudnictví. Tak jest tomu v tomto případě. Nejvyšší soud vyslovil již v rozhodnutí čís. 1807 a 5060 sb. n. s. a totéž vyslovil již dřívější nejvyšší soud ve Vídni v rozhodnutí čís. 1304 sb. Nowakovy, že dosud platí dvorní dekret ze dne 15. července 1796, publikovaný jako příloha II. dvor. dekretu ze dne 23. října 1801, čís. 542 sb. z. s., podle něhož jest tuzemské soudnictví uznáno pro manželské žaloby, když aspoň jeden z cizozemských manželů se zde usadil, nebo trvalé bydliště zvolil a podle něhož nutno pak takové manželské žaloby posuzovati podle zákonů celé země, kde bylo manželství uzavřeno. Tyto dvorní dekrety neobsahují předpisy o příslušnosti, nýbrž obsahují zásady mezinárodního práva soukromého a nebyly tudíž zrušeny ani předpisem § 33 obč. zák., ani jurisdikční normou. Haagská mezinárodní úmluva o civilním řízení soudním, vyhlášená v Rakousku pod čís. 60/1909 ř. z., ku které přistoupila také Československá republika podle protokolu čís. 3/1927 sb. z. a n. s účinností od 20. prosince 1926 a která platí také pro Rakousko, neobsahuje

předpisů o otázce, o kterou jde. Haagská konvence ze dne 12. června 1902 o úpravě soudnictví ve věcech rozvodu a rozluky manželství nebyla ratifikována ani v Rakousku ani v Československu. Otázka, zda rozvodový rozsudek vydaný v tuzemsku o manželství cizozemců bude mít právní účinek v domovském státu manželů a zda tam bude vykonatelný, jest bez významu pro otázku příslušnosti tuzemského soudu, u něhož chce jedna ze stran žalobu podati. Podle toho, co vyloženo, spadá tato občanská právní věc pod pravomoc zdejších soudů, ale není zde předpokladů pro místní příslušnost tuzemského soudu ve smyslu jurisdikční normy pro vykonávání soudnictví v tomto směru a bylo tedy použito § 28 j. n.

Čís. 8746.

Na předsedovi obecního honebního výboru na Moravě (na jeho dědicích) nelze se domáhati na soudě vydání toho, co mu bylo zapláceno na pachtovném z honitby.

(Rozh. ze dne 28. února 1929, R II 38/29.)

Obecní honební výbor v U. na Moravě domáhal se na dědicích po bývalém předsedovi obecního honebního výboru zaplacení 1.200 Kč, jež zaplatil zůstaviteli nájemce honitby. K námitce nepřípustnosti pořadu práva soud prvního stupně žalobu odmítl. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc prvnímu soudu s poukazem, by dále ve věci jednal a znovu rozhodl. Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Jak již v rozhodnutí čís. 3232 sb. n. s. doličeno, jsou podle § 94 a násl. zákona čís. 4 z 1914 vyňaty ze soudní pravomoci věci upravené tímto zákonem. Věci upravenou tímto honebním zákonem jest zejména i pronájem honitby a přijetí nájemného, které podle § 25 lze na nájemci honitby dobývatí politickou exekucí, a upotřebení nájemného způsobem tomuto zákonu (§ 26) odpovídajícím. Porušením této povinnosti jest, zadržuje-li předseda obecního honebního výboru pro sebe nájemné. Podle § 18 poslední odstavec přísluší zemskému politickému úřadu, by zařídil, čeho třeba, nekoná-li předseda své povinnosti. Jest proto věcí tohoto úřadu, by podle § 18 přidržel předsedu obecního honebního výboru, a jestliže tento mezi tím již zemřel, jeho nástupce, kteří se podle § 547 obč. zák. považují, pokud jde o majetkové nároky a závazky, proti třetím osobám za osobu totožnou se zůstavitelem, k vrácení nájemného. Jest tedy žalobní nárok, pokud jde o vrácení nájemného, z pořadu práva vyloučen. K vůli úplnosti se podotýká, že jinak by se měla věc, kdyby žalobce uplatňoval nároky kotvící v § 93 nyní platného moravského honebního zákona. Podle § 93 mohou ohledně náhrady škod honbou a